

Het heiligenboek

Bruno, de heilige van Keulen Tom Zwaenepoel

„Zijn gezicht straalde altijd van vreugde en zijn woorden waren altijd goed overwogen. Met de sterkte van een vader wist hij de fijngevoeligheid van een moeder te tonen.” Zo staat te lezen in de inleiding van het begrafeniskamert van een vrij ongekende, maar groot heilige, Bruno van Keulen.

Bruno wordt omstreeks 1033 in Keulen uit een adellijk geslacht geboren. Hij studeert filosofie en theologie aan de kathedraalschool van Reims. Na zijn priesterwijding in Keulen (1057) leidt hij deze bloeiende school, waar hij bijna twintig jaar lang grammatica en theologie onderwijst. Enkele van zijn leerlingen groeien later uit tot grote ‘heilige’ priesters, bisschoppen en abten. In 1080 wordt niet Bruno, maar de kandidaat van de koning tot aartsbisschop van Reims benoemd. Verbitterd legt hij zijn ambten neer en in 1082 vertrekt hij naar een eenzaam gebied dicht bij Molesme, waar Robert de cisterciënzerorde heeft gesticht, die onder de regel van Benedictus leeft. Als hij hier niet de gezochte eenzaamheid vindt, vertrekt hij met zes broeders naar de Chartreuse (Cartusia), een gebergte bij Grenoble (1084). Van Bruno’s voormalige leerling en bisschop, Hugo van Grenoble, krijgen ze

een onherbergzaam stuk land om als kluizenaar te leven. Hier bouwt hij een kapel en later een klein klooster waaruit de orde van de kartuizers ontstaat, La Grande Chartreuse. Zes jaar lang leven ze daar in eenzaamheid en stilte, tot paus Urbanus II zijn oud-leraar als raadsman naar Rome roept (1089). Ondanks het aanbod om een aartsbisdom in Zuid-Calabrië te leiden, kiest Bruno voor het kluizenaarsbestaan. In 1091 sticht hij het eerste grote kartuizerklooster in het Zuid-Italiaanse La Torre (Apulië), in de wildernis van Calabrië, die onder het patronaat van Maria staat. Hier brengt hij zijn laatste jaren als abt door. In de omgeving sticht hij nog twee kloosters. Bruno sterft in 1101.

De weg van Reims naar de Grande Chartreuse beschrijft een radicale levensbeslissing van een priester-leraar die afstand doet van ‘aardse’ bindingen zoals aanzien, macht en rijkdom. Hij volgt zijn innerlijke stem en kiest voor een ascetisch kluizenaarsleven om God te zoeken in volkomen eenzaamheid. In het door hem gestichte bidhuis met zeven cellen heerst er volstrekte zwijgplicht en is communicatie uitsluitend via tekens mogelijk. Aangespoord door de woestijnvaders Antonius en Hiëronymus

en door Benedictus wordt het dagverloop hier opgedeeld in enerzijds gebed en anderzijds geestelijke arbeid en handenarbeid zoals het overschrijven van boeken. In 1084 ontstaat uit die kleine gemeenschap de orde van de kartuizers, de strengste monniken van het westerse kloosterwezen. Deze orde is nooit hervormd, wat wijst op de trouw aan de geest van zijn stichter. De monniken volgen de regel van Benedictus, verscherpt door volkomen stilzwijgen. Ze dragen een wit habijt met een scapulier, maar geen kovel. Hun kluizenaarscellen verlaten ze alleen voor het gemeenschappelijke gebed en het zondagsmaal. Op de andere momenten zijn ze met God alleen en helpen ze met hun gebed het leven van de buitenwereld te dragen.

Vandaag zijn de kartuizerkloosters geliefde ‘toevluchtsoorden’ voor mensen die onder de stress van prestatie en succes staan, voor grote levensbeslissingen staan, weinig of geen tijd voor zichzelf of familie hebben. In de stilte van de ‘woestijn’ kunnen ze ongestoord nadenken, zichzelf vinden en verdiepen. Gelovigen kunnen nog een stap verder doen. Zij openen met hun stilzwijgen de ruimte van God. Ze zoeken, vinden en bewaren een

diepe, duurzame eenheid met Hem. Voor hen heeft een kloosterverblijf een lange nawerking. Na een periode van ‘niet spreken’ zijn de essentiële woorden in de ‘praatzucht’ van onze tijd, in de inflatie van de woorden makkelijker herkenbaar. Na de stilte van het klooster klinkt de stem van de wereld nog luider. Af en toe – op onverwachte momenten en in de meest verscheiden omstandigheden – zal ook Bruno’s vraag te horen zijn: „Is er iets beters dan God?” (*Brief aan Raoul*, 15).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

18 augustus, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Na *Close-up*, korte rubriek met actualiteit op het snijpunt van samenleving en spiritualiteit, een *Levende Stenen* over de Sint-Sixtusabdij in Westvleteren. Bij het overschrijden van de drempel van een abdij voel je meteen: dat is niet zomaar een gebouw. Het valt dan ook licht te begrijpen waarom nieuwbouw zo ingrijpend is. Grote scheuren in de wanden en onherstelbare verzakkingen lieten de monniken van de Sint-Sixtus echter geen keuze. Ze spraken de befaamde architect bOb Van Reeth aan om de cisterciënzerziel uit de middeleeuwse voorbeelden om te zetten in de architecturale taal van de eenentwintigste eeuw. Een hele onderneming die begon in 2008 en eindigde einde 2011. Voor de monniken meteen ook een hele spirituele zoektocht. Het avontuur om in deze tijd een nieuwe abdij te bouwen, is een statement van groot godsvertrouwen dat kan tellen.

De vrome kudde

Parochianen Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

De pastoor ontmoet Marieke op straat.

– Wat scheelt er Marieke? Je kijkt zo triestig.

— Och, meneer pastoor, u weet dat mijne Jef drinkt, maar nu krijg ik de jongste tijd ook nog slaag.

– Dat is erg, Marieke, maar probeer hem toch maar te vergeven...

– Dat heb ik al drie keer geprobeerd, meneer pastoor, maar hij heeft een maag van beton!

Klanten Ingezonden door Frans Boogaerts

Na de maaltijd komt de ober aan de klant vragen of alles naar wens was.

– Wel, ik moet zeggen dat de biefstuk van uitstekende kwaliteit was en ik kan het weten, want ik ben een vakman in die zaken.

– Is mijnheer dan beenhouwer?

– Neen, ik ben schoenmaker.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

sprookjes- figuur	familied cowboy- show	oude persoon	verkoop- plaats	over- winning				
verfver- dunner		paradijs		aan- tekening		7		
buidelbeer			opnieuw				1	
Ameri- kaanse dollar			tokkel- instrument					
		4	rumoer		3			
		kleefstof						
kostbare stof	ik		papegaai					schilder- gerei
	dierlijk voedsel							
			oude lengte- maat					Oost- Vlaamse gemeente
			slee					
plechtige belofte	keer	6		zangnoot				
	binnen- kort			echt- genoot				
			gereed- schap					
			gewicht					
dus			2	berg- plaats				8
rivier in Duitsland								
	5							
			appel					

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: BANKROET

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---